

VILKÅR FOR BARNE- OG UNGDOMSFORSIKRING

Gjelder fra 1. januar 2024

Disse vilkårene gjelder barne- og ungdomsforsikring.

I tillegg til disse vilkårene gjelder generelle vilkår for alle personforsikringer i Frende.

I forsikringsbeviset står det hvem som er forsikret. Det er viktig at du sjekker at opplysningene i forsikringsbeviset om hvem som er forsikret stemmer og at forsikringsbeviset inneholder dekningene du trenger.

1. Hvem kan kjøpe forsikring

Den som kjøper forsikringen (forsikringseier) kan bare være barnets foreldre eller verge.

Forsikrede (barnet) blir automatisk forsikringseier når forsikrede fyller 18 år.

Barnet må på søketidspunktet:

- Ha fylt 3 måneder
- Være medlem av norsk folketrygd, med fast bosted og folkeregistrert adresse i Norge
- Ha vært til kontroll på norsk helsestasjon eller hos lege i Norge

Forsikringen må kjøpes før 16-årsdagen.

3. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i

- Norden
- Opphold utenfor Norden i inntil 12 måneder
- Opphold utenfor Norden i mer enn 12 måneder når forsikrede eller foreldre/verge er:
  - Ansatt i norsk firma eller organisasjon og utfører arbeid for dette/denne
  - Ansatt i norsk utenriktjeneste
  - Studenter/au pair

Vi regner ikke opphold utenfor Norden som avbrutt ved tilfeldige besøk i Norden ved ferie, forretninger, legebesøk, sykehusopphold eller lignende.

4. Hvor lenge forsikringen varer

4.1 Dekning som opphører ved fylte 18 år:

- Dagpenger ved sykehusopphold

4.2 Dekninger som opphører ved utløpet av det kalenderåret forsikrede fyller 26 år:

- Medisinsk invaliditet sykdom
- Medisinsk invaliditet ulykke
- Utvalgte sykdommer
- Behandlingsutgifter
- Ombygging av bolig

4.3 Uførepensjon og livsforsikring:

Barne- og ungdomsforsikringen opphører 1. januar det året forsikrede fyller 27 år. Da blir forsikringsdekningene uførepensjon og livsforsikring videreført automatisk, med mindre forsikringseier sier opp forsikringen.

Forsikringseier får nye vilkår og forsikringsbevis for forsikringsdekningene som fortsatt gjelder.

Forsikringssummen for uførepensjon blir bestemt ut fra hvilken barne- og ungdomsforsikring som er valgt, enten bra eller best. Forsikringssummen din står oppført i forsikringsbeviset ditt.

Forsikringssum for livsforsikring, som gir erstatning ved dødsfall er 100 000 kroner.

Forsikringssummene blir ikke regulert i forsikringstiden.

For å øke forsikringssummene må Frende ha ny helseerklæring fra den forsikrede. Frende gjennomfører en ny vurdering av forsikringsrisikoen ut fra helsesituasjonen, og fastsetter pris og vilkår.

Særlige begrensninger for forsikringsdekningen uførepensjon:

- Dersom forsikrede har reservasjoner videreføres disse.
- Dersom forsikringstaker mottar uførepensjon på tidspunktet for videreføring av avtalen i henhold til punkt 4.3, videreføres avtalen først når slik utbetaling opphører.
- Forsikringssummen for den nye avtalen tilsvarer forsikringssummen i det året forsikringstaker fyller 27 år.

5. Hva er omfattet av barne- og ungdomsforsikringen

Forsikringen omfatter:

- Erstatning ved livsvarig medisinsk invaliditet
- Uførepensjon
- Livsforsikring – som gir erstatning ved død
- Engangsbidrag til ombygging av bolig
- Utvalgte sykdommer
- Behandlingsutgifter ved ulykkesskader
- Dagpenger ved sykehusopphold

5.1 Hvem får forsikringsutbetaling

Forsikringseier får forsikringsutbetalingen hvis forsikringstilfellet inntreffer før forsikrede (barnet) fyller 18 år. Utbetalinger under dekningene medisinsk invaliditet og uførepensjon utbetales til forsikrede. Det samme gjelder forsikringstilfeller som inntreffer etter at forsikrede er fylt 18 år.

Frende plikter å gi melding til statsforvalteren ved enhver forsikringsutbetaling til mindreårige. Statsforvalteren kan kreve å forvalte forsikringsutbetalingen, jf. § 26 i forskrift til vergemålsloven.

5.2 Erstatning ved livsvarig medisinsk invaliditet

Forsikringen kan gi rett til erstatning ved livsvarig medisinsk invaliditet som følge av konstatert sykdom (se punkt 5.2.1) eller ulykke (se punkt 5.2.2) som inntreffer i forsikringstiden.

5.2.1 Livsvarig medisinsk invaliditet som skyldes sykdom

Forsikringstilfellet inntreffer to år etter at sykdommen ble konstatert. Med konstatering av sykdom menes tidspunktet for når endelig og sikker diagnose er stilt av lege eller annet autorisert helsepersonell, som er godkjent av det norske Helse- og omsorgsdepartementet.

Hvis invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig erstatning utsettes inntil 5 år etter at sykdommen ble konstatert. Erstatningen skal da fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den varige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 5-årsdagen.

5.2.2 Livsvarig medisinsk invaliditet som skyldes ulykke

Med ulykkesskade menes en fysisk skade på kroppen forårsaket av en plutselig og uventet ytre begivenhet (ulykkestilfelle).

Forsikringstilfellet inntreffer ett år etter ulykkestilfellet inntraff.

Hvis invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig erstatning utsettes inntil 5 år etter at ulykkestskaden inntraff. Erstatningen skal da fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den varige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 5-årsdagen.

5.2.3 Vilkår for fastsettelse av varig invaliditet og begrensninger i retten til erstatning

Graden av livsvarig medisinsk invaliditet fastsettes i hovedsak på grunnlag av Sosialdepartementets invaliditetstabell, del I, del II og III gitt i forskrift 21. april 1997, med tilhørende veiledning som beskriver hvordan tabellen skal benyttes.

Ved flere skadefølger benyttes reduksjonsmetoden. Skade eller sykdom som ikke omfattes av tabellen, vurderes på grunnlag av Frendes invaliditetstabell av 2015, som baserer seg på den svenske «Medisinsk invaliditet sjukdomar», og/eller Veiledende invaliditetstabell for sykdommer hos barn fra FNO av 2021.

Kan funksjonsdyktighet bedres ved anvendelse av protese, optiske hjelpemidler, høreapparat eller andre hjelpemidler, tas funksjonen av disse i betraktning når invaliditetsgraden fastsettes.

Ved fastsettelse av medisinsk invaliditet kan Frende kreve at forsikrede fremstiller seg for en lege oppnevnt av Frende.

Tannskade og skade som utelukkende virker vansirende gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Tap av, eller skade på kroppsdel eller organ som var fullstendig ubrukbar før ulykkestskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning. Dersom en kroppsdel eller et organ tidligere var delvis ubrukbart, gjøres et fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.

Ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, arbeidsevne, individuelle anlegg eller sosial stilling. Kan det antas at forsikredes tilstand vil bli bedret ved en operasjon eller annen behandling, og den forsikrede eller foreldre/foresatte motsetter seg dette uten rimelig grunn, skal det tas hensyn til den mulige forbedring en slik behandling kan medføre ved fastsettelsen av invaliditetsgraden.

En invaliditetsgrad lavere enn 15 prosent gir ikke rett til erstatning, ved varig medisinsk invaliditet som følge av sykdom.

5.2.4 Forsikringssum

Forsikringssummen ved 100 prosent medisinsk invaliditet følger av forsikringsbeviset. Ved lavere invaliditetsgrad utbetales en forholdsmessig del av forsikringssummen.

Samlet invaliditetsgrad for en og samme sykdom og/eller ulykkestskade kan ikke overstige 100 prosent, selv om flere lemmer eller organer er skadet.

Sykdommer/ulykkestskader med medisinsk sammenheng regnes som ett og samme forsikringstilfelle. Erstatning for den enkelte sykdom eller ulykkestskade kan dermed ikke overstige forsikringssummen for medisinsk invaliditet, slik den fremkommer i forsikringsbeviset. Erstatning ved medisinsk invaliditet utbetales til forsikrede (barnet).

Den avtalte forsikringssummen utbetales som et engangsbeløp.

Utbetalingen omfatter den forsikringssummen som fulgte av forsikringsbeviset når diagnosen ble stilt eller ulykkestilfellet inntraff.

Det grunnbeløp som følger av forsikringsbeviset da forsikringstilfellet inntraff legges til grunn ved erstatningsberegning.

5.2.5 Samordning med utvalgte sykdommer:

Når vi utbetaler erstatning ved varig medisinsk invaliditet, gjør vi det med fradrag krone for krone for erstatning som blir utbetalt under dekningen «utvalgte sykdommer», for samme forhold.

5.2.6 Utsatt forsikringstilfelle for nærmere bestemte sykdommer:

Forsikringstilfelle for de sykdommer som er opplistet nedenfor, inntreffer tidligst på det tidspunkt forsikrede fyller 18 år, og det foreligger nødvendig dokumentasjon til å kunne fastsette en livsvarig medisinsk invaliditet, som følge av sykdommen. For øvrig gjelder de øvrige bestemmelsene i punkt 5.2.

- Astma

- Allergi
- Leddgikt
- Eksem
- Epilepsi

5.3 Særlige begrensninger ved sykdom

Genfeil alene gir ikke rett til erstatning, med mindre den aktuelle genfeilen medfører en sykdomstilstand som gir rett til erstatning etter vilkårene.

Invaliditetserstatning ved sykdom omfatter ikke følgende diagnoser, som er klassifisert i henhold til den internasjonale statistiske klassifikasjon av sykdommer og beslektede helseproblemer (ICD-10):

F00-F99: Psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser

G11-12: Arvelig ataksi og spinal muskelatrofi

G60: Arvelig og idiopatisk nevropati

G71: Primære muskelsykdommer

G80: Cerebral parese

G93.3 ME/CSF (Myalgisk Encefalopati/kronisk utmattelsessyndrom/postviralt utmattelsessyndrom) og følger av disse.

Q90-Q99 Kromosomavvik

For andre begrensninger i Frendes ansvar, se punkt 7.

5.4 Uførepensjon

Forsikringen kan gi rett til en årlig utbetaling ved arbeidsuførhet. Forsikringssummen står oppført i forsikringsbeviset. Arbeidsuførhet innebærer helt eller delvis tap av evnen til inntektsgivende arbeid på grunn av sykdom eller skade. Når vi fastsetter uføregraden tar vi hensyn til forsikredes muligheter for arbeidsinntekt i ethvert arbeid forsikrede kan utføre, sammenlignet med tilsvarende mulighet før forsikrede ble ufør.

Forsikringstilfellet inntreffer hvis forsikrede i forsikringstiden:

Rammes av en ulykke eller sykdom som medfører minst 50 prosent sammenhengende arbeidsuførhet i minst 12 måneder, og forsikrede har krevd arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd som det må antas blir innvilget.

Forsikringstilfellet kan likevel tidligst inntreffe når forsikrede har fylt 18 år og krav om utbetaling er frem-satt.

Den forsikringssum og det grunnbeløp som følger av forsikringsbeviset da forsikringstilfellet inntraff, legges til grunn ved erstatningsberegningen.

Forsikringen har ikke avkastningsgaranti eller årlig overskuddsdeling. Hvis det er overskudd på premiere-serven bruker vi dette til å øke pensjonsytelsen til uførepensjoner som allerede er under utbetaling.

Uførepensjonen er ikke gradert. Det betyr at den blir utbetalt i sin helhet så lenge forsikrede er minst 50 prosent arbeidsufør, men ikke lenger enn forsikringens varighet. Den avtalte uførepensjonen blir utbetalt i månedlige terminer.

Så lenge forsikrede oppfyller kravet til utbetaling, opphører forsikringsdekningen senest ved utgangen av den måneden forsikrede fyller 67 år. Dør forsikrede mens uførepensjonen er under utbetaling, utbetales den til og med måneden etter dødsfallet.

Arbeidsuførhet av samme årsak innen 6 måneder etter friskmelding:

Dersom forsikrede innen 6 måneder, av samme årsak som det tidligere er innvilget uførepensjon for, igjen oppfyller vilkårene for utbetaling, starter utbetaling av uførepensjon uten krav til ny karenstid.

For flere begrensninger i Frendes ansvar, se punkt 7.

5.5 Erstatning ved død

Hvis forsikrede dør i forsikringstiden gir forsikringen rett til utbetaling av erstatning på 1 G. Når vi beregner erstatningen legger vi til grunn forsikringssummen og grunnbeløpet som stod i forsikringsbeviset da forsikringstilfellet inntraff. Når forsikringstaker og forsikrede er en og samme person, utbetales forsikringssummen til forsikringseiers ektefelle, subsidiært arvinger etter lov eller testament. Dersom det er oppnevnt en begunstiget, utbetales forsikringssummen til denne i samsvar med begunstigelsen.

For begrensninger i Frendes ansvar, se punkt 7.

5.6 Engangsbidrag til ombygging av bolig eller til tekniske hjelpemidler

For sykdom eller ulykkesskade som inntreffer i forsikringstiden, kan forsikringen gi rett til engangserstatning ved nødvendig og rimelig ombygging eller tilpasning av bolig, eller utgifter til tekniske hjelpemidler etter følgende regler:

- Ombygging/tilpassing av boligen skal være godkjent av Frende på forhånd, og du må legge frem kostnadsoverslag på totale utgifter.
- Tiltakene må være nødvendige og rimelige og ha sammenheng med sykdommen/ulykkesskaden. Du må legge frem dokumentasjon på dette fra behandlende lege.
- Utgifter i forbindelse med utskifting av gulv og vegg/takbelegg alene dekkes ikke, heller ikke eksisterende skader, feil eller mangler ved bygningen, for eksempel sopp eller råteskader
- Engangsbidraget omfatter kostnader som oppstår innen 3 år etter at ulykkesskaden inntraff eller sykdommen ble konstatert. Med konstatering av sykdom menes tidspunktet for når endelig og sikker diagnose er stilt av lege eller annet autorisert helsepersonell, som er godkjent av det norske Helse- og omsorgsdepartementet.
- Frende dekker bare utgifter som ikke er dekket gjennom offentlige trygdeordninger, andre forsikringselskap, privat- eller offentlig skadevolder eller lignende. Du må søke om, og avklare om du får offentlig støtte til ombygging før vi utbetaler erstatning.
- Vi refunderer utgifter mot fremlagte originalkvitteringer. Frende har rett til å innhente takst ved godkjent takstmann, og kreve sluttattest for ombyggingen.
- Dekningen gir rett til ombygging av én bolig. Forsikringseier kan velge hvilken bolig som skal bygges om.

Engangserstatning for samme ulykke eller sykdomstilfelle, ytes inntil den forsikringssummen som står oppført i forsikringsbeviset. Når vi beregner erstatningen legger vi til grunn forsikringssummen for ombygging av bolig og grunnbeløpet som sto i forsikringsbeviset da forsikringstilfellet inntraff.

Sykdommer/ulykkesskader som har medisinsk sammenheng regnes som ett og samme forsikringstilfelle. Det gjøres fradrag i engangserstatningen med en egenandel på kroner 10.000 per forsikringstilfelle.

For begrensninger i Frendes ansvar, se punkt 7.

5.7 Utvalgte sykdommer

5.7.1 Retten til erstatning

Forsikringen Utvalgte sykdommer er en sykeforsikring hvor det utbetales et engangsbeløp dersom forsikrede har fått en diagnose endelig stilt og *vilkårene for forsikringstilfellet for øvrig er oppfylt*. Erstatning utbetales bare en gang for samme sykdom, men dekningen vil fortsette for de øvrige sykdommer så lenge forsikringen er i kraft. Det er en forutsetning for utbetaling at forsikrede er i live 30 dager etter at diagnose er endelig stilt.

5.7.2 Diagnosetidspunkt

Forsikringen omfatter de utvalgte sykdommene i punkt 5.7.3, som forsikrede har fått diagnostisert i forsikringstiden. Det er tidspunktet for når diagnosen er endelig stilt av lege eller annet autorisert helsepersonell som er avgjørende, og ikke det tidspunkt forsikrede meddeles diagnosen.

5.7.3 Utvalgte sykdommer er:

Kreft, multippel sklerose, hjernesvulst, cystisk fibrose, leddgikt, alvorlig brannskade, nyresvikt, ulcerøs colitt, og morbus crohn, organtransplantasjon, tap av ben og armer, diabetes mellitus type 1 og tverrsnittlammelser.

5.7.4 Utbetaling

Utbetalingen etter punkt 5.7.3 er den forsikringssum ved Utvalgte sykdommer som var gjeldende den dagen sykdommen ble endelig diagnostisert. Før utbetaling kan finne sted, må all nødvendig dokumentasjon som selskapet trenger fremlegges, se Generelle vilkår punkt 6.1. Videre er det et krav at de nevnte diagnosene, undersøkelser i punkt 5.7.5, er foretatt av spesialister og sykehusavdelinger, som er godkjent av det norske Helse- og omsorgsdepartementet.

5.7.5 Forsikringens omfang og begrensninger

Definisjon av sykdommer som er dekket under Utvalgte sykdommer:

Kreft

Svulst som mikroskopisk karakteriseres ved ukontrollerbar, infiltrativ vekst ut i tilstøtende vev og klinisk ved en tendens til lokalt residiv og spredning til regionale lymfeknuter og fjernere organer (metastaser). I tillegg omfattes leukemi, lymfekreft (maligne lymfomer) stadium 2-4 (II-IV) og føflekkreft (malignt melanom) med tykkelse over 0,5 mm. Diagnosen skal være basert på mikroskopisk vevsundersøkelse (histologiske) eller mikroskopisk celleundersøkelse (cytologiske) undersøkelser av fjernet vev, foretatt av spesialist i vevsundersøkelser (patologisk anatomi). Ved leukemi skal diagnosen være stilt av spesialist i blodsykdommer (hematologi) eller kreftsykdommer (onkologi).

Unntak fra dekningen kreft

Andre former for hudkreft enn føflekkreft (malignt melanom), herunder basalcelle karsinom, Kaposi sarkom. Alle svulster, som ved mikroskopiske (histologiske) undersøkelser beskrives som forstadier til kreft (premalignt), herunder celleforandring i livmorhalsen (Cervical Intraepithelial Neoplasia/CIN, alle stadier), carcinoma in situ, blærepapillomer, lymfekreft stadium 1 (lymfomer stadium I) og kronisk lymfekreft (lymfatisk leukemi). Polypper i tykktarmen med ondartede forandringer uten innvekst. Svulster oppstått som følge av HIV-infeksjon.

Multippel sklerose (MS)

Kronisk betennelse i sentralnervesystemet (hjerne, synsnerve og ryggmarg) med ødeleggelse av myelinskjeden (isolerende hylse omkring nervefibre). Symptomvarighet utover 6 måneder, eller iverksatt medikamentell sykdomsmodifiserende behandling. Diagnosen må være entydig, stilt av spesialist i nevrologi og underbygget med MR- undersøkelse og /eller ryggmargsvæskeanalyse.

Hjernesvulst

Omfatter godartede svulster (unormal kul eller knute) som utvikles fra vev i hjernen eller fra hjernehinne. Væskefylte hulrom (cyster) omfattes ikke. Hjernesvulster gir rett til erstatning også når de kun sprer seg lokalt og ikke gjennom dattersvulster. Diagnosen skal stilles av spesialist i nevrologi/nevrokirurgi, og det skal ved CT eller MR-undersøkelse være påvist operasjonstrengende svulst inne i hodeskallen (intrakranielt).

Cystisk Fibrose

Arvelig defekt i cystisk fibrose transmembran regulator proteinet (CFTR) som påvirker overflatekjertler (eksokrine), typisk i luftveier og magetarmkanalen. Det skal foreligge en unormal svettetest med kloridkonsentrasjon over 60 mmol/l for pasienter under 16 år og over 80 mmol/l for pasienter over 16 år, og/eller positiv gentest. I tillegg kreves det kronisk lungesykdom og/eller bukspyttkjertelsvikt. Diagnosen skal være stilt av barnelege.

Leddgikt (juvenil idiopatisk artritt/JIA)

Betennelse i ett eller flere ledd som varer mer enn 6 uker, med debut før fylte 16 år og der andre årsaker er utelukket. Med betennelse (artritt) forstås leddhevelse og/eller minst to av følgende tegn:

- Bevegelsesinnskrenking
- Varme over leddet
- Smerte/ømheter ved berøring eller passiv bevegelse i leddet

Diagnosen skal være stilt på barneavdeling eller hos spesialist i revmatiske sykdommer.

Leddgikt som starter etter 16 år omfattes ikke.

Alvorlig brannskade

- Ved alder til og med 18 år:

Brannsår (også forfrysninger eller etsninger) av 3. grad, som dekker minst 20 prosent av forsikredes kroppsoverflate eller minst 7 prosent av den forsikredes kroppsoverflate hvor 3. grads forbrenninger av hodet er inkludert.

- Ved alder over 18 år:

Brannsår (også forfrysninger eller etsninger) av 3. grad, som dekker minst 20 prosent av forsikredes kroppsoverflate.

Diagnosen skal være beskrevet i dokumentasjon fra en brannskadeavdeling.

Nyresvikt

Kronisk nyresykdom som fører til at begge nyrer ugjenkallelig slutter å fungere, og som resulterer i dialysebehandling eller at nyretransplantasjon gjennomføres.

Diagnosen skal stilles av spesialist i nyresykdommer.

Ulcerøs Colitt

Diffus, uspesifikk slimhinnebetennelse i tykktarmen. Betennelsen skal være alvorlig og omfatte mer enn endetarm i tillegg til at det skal være behov for immunhemmende eller biologiske legemidler. Diagnosen skal være stilt på barneavdeling eller av spesialist i fordøyelsessykdommer. Det gis ikke erstatning dersom det tidligere er utbetalt erstatning for Morbus Crohn.

Morbus Crohn

Kronisk tarmbetennelse som kan ramme hele magetarmkanalen. Betennelsen skal være alvorlig og omfatte både tynn- og tykktarm i tillegg til at det skal være behov for immunhemmende eller biologiske legemidler. Diagnosen skal være stilt på barneavdeling eller av spesialist i fordøyelsessykdommer. Det gis ikke erstatning dersom det tidligere er utbetalt erstatning for Ulcerøs Colitt.

Organtransplantasjon

Planlagt eller foretatt transplantasjon av hjerte, lunge, lever, nyre eller benmarg hos forsikrede med langtkommet og kronisk organsvikt grunnet sykdom og som ikke kan behandles tilfredsstillende på annen måte. Planlagt operasjon betyr i denne sammenheng at forsikrede er satt på venteliste i Norge for denne transplantasjonen.

Forsikringen dekker ikke noen form for auto-transplantasjon.

Tap av ben og armer

Tap av hånd eller fot over håndledd eller ankelledd som følge av sykdom eller ulykke, der rekonstruktiv kirurgi ikke er mulig.

Diagnosen skal stilles av spesialist i kirurgi eller ortopedi.

Diabetes mellitus type 1

Kronisk metabolsk sykdom karakterisert ved høyt blodsukker og andre stoffskifteforstyrrelser forårsaket av insulinmangel. Langtidsblodsukker (HbA1c) må ha vært målt lik eller høyere enn 48 mmol/mol (6,5 %). Diagnosen må være stilt av spesialist i barnesykdommer eller indremedisin.

Diabetes mellitus type 1 er omfattet fra 1. mai 2018. For avtaler etablert før dette, er diagnosen omfattet hvis den er diagnostisert etter denne datoen.

Tverrsnittlammelser

Omfatter tverrsnittlammelse i ryggmargen som skyldes sykdom eller ulykke. Det kreves fullstendig lammelse av begge ben og/eller begge armer, eller minst en arm og ett ben. Lammelsen skal være varig og diagnosen skal være stilt av spesialist i nevrologi.

Tverrsnittlammelser er omfattet fra 1. mai 2018. For avtaler etablert før dette, er diagnosen omfattet hvis den er diagnostisert etter denne datoen.

For begrensninger i Frendes ansvar, se punkt 7.

5.8 Behandlingsutgifter ved ulykkesskade

Hvis en ulykkesskade inntreffer i forsikringstiden og medfører utgifter til behandling eller reise til og fra nærmeste behandlingssted, dekkes nødvendige og rimelige utgifter til behandling etter følgende regler, og med de begrensninger som følger av punkt 5.8.2 Med ulykkesskade menes en fysisk skade på kroppen forårsaket av en plutselig og uventet ytre begivenhet (ulykkestilfelle).

Reglene for utbetaling er:

5.8.1 Nødvendig og rimelig behandling

Vi erstatter nødvendige og rimelige utgifter til:

- Tannlege: Erstatning gis for utgifter til nødvendig behandling av tannskade inntil tre år etter skadedagen. For barn under 18 år dekkes i tillegg utgifter til første permanente behandling av tannskaden (bro/krone og lignende) dersom denne må utsettes på grunn av forsikredes alder. Behandlingen må gjennomføres innen forsikrede fyller 26 år, og erstatningen utbetales med utgangspunkt i forsikringsvilkårene på skadetidspunktet. Tannskade som følge av tygging eller biting dekkes ikke.
- Legeutgifter: Erstatning gis for rimelige og nødvendige utgifter til lege.
- Behandling og opphold i offentlig sykehus. For behandling og opphold på andre sykehus enn de offentlige ytes erstatning kun dersom dette på forhånd er godkjent av Frende.
- Fysikalsk behandling når behandlingen er foreskrevet av lege, og behandler mottar driftstilskudd fra myndighetene.
- Forbindingssaker, proteser og medisiner foreskrevet av lege eller tannlege.
- Reise til og fra hjemstedet for behandling som er angitt ovenfor. Erstatningen er begrenset til utgifter med rimeligste transportmiddel mellom hjemsted og nærmeste behandlingssted når det tas hensyn til forsikredes tilstand.

5.8.2 Begrensninger på behandlingsutgifter

- Vi erstatter bare utgifter til behandling og reise som du ikke kan kreve dekket gjennom offentlige trygdeordninger.
- For ett og samme ulykkestilfelle er samlet erstatning begrenset til den forsikringssum som står oppført i forsikringsbeviset.
- Utgifter som oppstår senere enn 3 år etter ulykkestilfellet er ikke dekket.
- Vi erstatter ikke redningsomkostninger (transport fra skadestedet), utgifter til opphold på hotell, rekonvalesent hjem eller lignende.

For begrensninger i Frendes ansvar, se spesielt punkt 7.

5.8.3 Egenandel og dokumentasjon

I erstatningen for hvert skadetilfelle fratrekkes en egenandel på kr 1000,-. Forsikringseier plikter å legge frem spesifisert oppgave med originale bilag over utgifter som kreves erstattet.

5.9 Dagpenger ved sykehusopphold

Forsikringen omfatter rett til dagpenger ved sykehusopphold når forsikrede som følge av ulykkesskade eller sykdom blir innlagt på sykehus i Norden. Retten til erstatning inntreffer når sykehusoppholdet har vart sammenhengende i mer enn 14 dager (med tilbakevirkende kraft fra dag 1).

Dagpenger utbetales maksimalt for en lengde på 365 dager. Utbetaling per dag er 1 prosent av 1 G. Grunnbeløpet som følger av forsikringsbeviset når vilkårene for erstatning er oppfylt, legges til grunn ved erstatningsberegningen.

Sykdommer eller ulykkesskader som har medisinsk sammenheng regnes som ett og samme forsikrings-tilfelle. Blir forsikrede innen 12 måneder etter utskrivelse fra sykehuset igjen innlagt på sykehus i Norden for samme sykdoms- eller ulykkestilfelle, gir det rett til erstatning fra innleggelsesdagen og så lenge sykehusoppholdet varer, maksimalt inntil 365 dager. Retten til dagpenger ved sykehusopphold opphører når forsikrede fyller 18 år. Dagpengene utbetales til forsikringstaker.

For begrensninger i Frendes ansvar, se punkt 7.

6. Frist for å melde krav

Frende er fri for ansvar dersom kravstilleren ikke har meddelt kravet til oss innen ett år etter at vedkommende fikk kunnskap om det forhold som begrunner kravet, jf. forsikringsavtaleloven 18-5.

Meldefristen gjelder ikke for krav om utbetaling ved dødsfall knyttet til sykdom eller ved fremsatt krav om erstatning ved uførhet. For disse ytelsene gjelder foreldelsesreglene, i punkt 6.4 i de generelle vilkårene.

7. Begrensninger i Frendes ansvar (erstatningsplikt)

7.1 Ulykkesskade

Som ulykkesskade anses ikke:

- Sjokk eller andre psykiske skader, med mindre det samtidig har oppstått kroppsskader som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.
- Skade som oppstår pga. smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde med mindre smitten er overført i forbindelse med ulykkesskade.
- Skade oppstått ved infeksjon etter stikk eller bitt av insekt, for eksempel flåttbitt.
- Skade som oppstår ved medisinske undersøkelser, behandlinger, inngrep eller bruk av medikamenter som ikke er foranlediget av ulykkesskade som omfattes av denne forsikringen.
- Skade som skyldes slagtilfelle, besvimelse eller annen sykelig tilstand.
- Forverring av helsetilstand som finner sted etter ulykken og hvor det på medisinsk grunnlag kan sannsynliggjøres at forverringen ville ha inntrådt selv om ulykken ikke hadde inntruffet.

7.2.Sykdom og ulykkesskade

Frende er ikke erstatningspliktig dersom:

a) Forsikringstilfellet skyldes forhold som Frende har reservert seg mot.

Arbeidsuførhet som skyldes flere forhold, kan til sammen ikke overstige 100 prosent. Dersom forsikrede blir mer enn 50 prosent arbeidsufør som følge av forhold som Frende har reservert seg mot, vil forsikrede dermed ikke ha rett til erstatning for eventuell uførhet som skyldes andre forhold. Eventuell reservasjon vil fremgå av forsikringsbeviset.

b) Symptomklausul:

Frende er ikke erstatningspliktig dersom forsikringstilfelle som følge av sykdom, plage eller lidelser som:

- har vist tegn og/eller symptomer eller

- er påvist

innen 3 måneder etter at du har levert en fullstendig helseerklæring.

Symptomklausulen gjelder ikke dersom:

- tilsvarende forsikringsdekninger flyttes mellom foretak tilknyttet bransjeavtale om flytting av individuelle personforsikringer, og
- forsikringer som flyttes har vært i kraft i minst 12 måneder på oppsigelsestidspunktet hos annet foretak.

Symptomklausulen vil gjelde for en eventuell økning i forsikringssum og/eller dekninger som er lagt til.

c) Forsikringstilfellet skyldes forhold som reguleres av Generelle vilkår punkt 7; "Krig, terror, radioaktivitet og andre særlig farlige hendelser".

d) Varig medisinsk invaliditet som følge av sykdom er lavere enn 15 prosent. Ved flere diagnoser/sykdommer som medfører en invaliditetsgrad, skal det ved beregning av erstatning, ses bort fra alle diagnoser/sykdommer som alene gir en lavere invaliditetsgrad enn 15 prosent.

7.3. Særlige aktiviteter – sport

For forsikrede over 16 år gjelder ikke forsikringen ulykkesskader som skyldes:

- Boksing, bryting, judo, karate eller andre lignende kampsporter.
- Enhver form for dykking med tilførsel av luft eller pustegass.
- Hastighetsløp med motorkjøretøy eller motorløp med spesielle hastighetsprøver eller trening til slike løp.
- Fjellklatring utenfor Norden.
- Oppdagelsesreiser eller ekspedisjoner.
- Fallskjermhopping, hanggliding, paragliding, ballongferd, basehopp, flyvning med mikrolette eller ultralette fly og lignende.

7.4. Slagsmål og forbrytelser

Er forsikrede over 16 år dekker ikke forsikringen ulykkesskader som skyldes at den forsikrede frivillig deltar i forbrytelser eller slagsmål.

7.5. Forgiftning

Er forsikrede over 16 år dekker ikke forsikringen ulykkesskader som skyldes selvforskyldt forgiftning gjennom mat, drikke eller nytelsesmidler.

7.6. Forsettlig eller grov uaktsom fremkalling av forsikringstilfellet

Forsikringen dekker ikke skade som forsikrede har voldt forsettlig, jf. FAL § 13-8.

For forsikrede over 16 år gjelder: Har den forsikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet eller økt skadens omfang, kan Frendes ansvar settes ned eller bortfalle i samsvar med bestemmelsene i FAL § 13-9. Frende er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.

7.7 Selvmord

Har den forsikrede tatt eller forsøkt å ta sitt eget liv, gjelder forsikringen bare dersom det har gått mer enn et år etter at Frendes ansvar begynte å løpe, eller det må anses at forsikringen ble kjøpt uten tanke på selvmord.